

## BİR MEKTUP

Yıllardır, üzerinde ısrarla durulan bir tek konu var. Tarif yolları farklı; kimisi "birlik" diyor, kimi "klüp", bazen de adı "bilgi terminali" diye anılıyor. Ama, hepsinde ortak olan birşey var ki, fikirler hep aynı!

Değerli öğrenciler,

Bu konu hakkında birbirinden güzel düşünceler taşıdığımız biliyorum. Çünkü ben de bir öğrenciyim ve dolayısıyla aynı hisleri ben de duyuyorum. Bazen içim içime sığmıyor, birlikte yapabileceğimizi düşününce: Ortak sergilerden tutun da bilimsel panellere, bilgi paylaşımının sonucu olan yeni icatlara kadar... Bu süratli tempoyu yaşadıkça, o günlerin çok yakında olduğunu anlıyorum.

Anlıyorum; çünkü, bizlerde o güç ve heyecan var.

Anlıyorum; bilim, uğruna harcanan her şeye layık.

... Ve yine anlıyorum ki, Türkiyemizin tüm bu atılımlara fazlasıyla ihtiyacı var.

Çok kıymetli Bilim ve Teknik Klübü yetkilileri,

Biliyorum, sizlere de aynı fikirle dolup taşan yüzlerce, hatta binlerce mektup geliyor. Bu durum da gösteriyor ki, yeni yetişen beyinler en büyük yardımı sizden bekliyor, sizlerden medet umuyorlar.

En büyük sorumluluk sizlerin üzerinizde. Çünkü, onlara yol gösterecek sizlersiniz. Heyecanlı "bilim kurtları"ni coşturmalı, onlara çalışma azmini aşılmalıyız. Onları bir araya getirmelisiniz. Sizlere yardım için uzattıkları ellerini boş çevirmemelisiniz. Şüphesiz, bir dergi çıkarmanın yanında amaç, bilimin gelişmesinde aktif rol oynamak olmalıdır.

Ben, şu anda Teknik Lise bilgisayar bölümü, son sınıf öğrencisiyim. Bu dalı seçtim; çünkü, aynı zamanda bilgisayar ve elektronik benim en büyük merakım ve bu konuda ilgi duyan herkesle, ama herkesle diyalog kurmaya hazırım. Ge-

lin, sizler de bu "yardımlaşma kampanyası"na katılın. Yardımcı olmadıklarınızı, size yardım edebileceğini duyurmuş istekli okuyucularınıza gönderin.

Unutmayın ki, "meslek sırrı", güntümüz için geçerliliğini yitirmiştir. Bilginin kişiyle yok olup gitmesi, toplumun koca bir insan ömrü boyunca yerinde saydığı göstermez mi?

Ne mutlu bizlere ki, bu iki sayfada da olsa buluşabiliyor, fikrinsel tartışmalarımızı yapabiliyoruz. Ne mutlu "Bilim ve Teknik"e ki, kendisini başının üzerinde tutan 150.000'i aşkın "aydın" okuru var.

Tüm öğrencilerimizin bu konuda klübümüzü desteklemesini umuyor, yarının bilim adamlarına saygılarımı sunuyorum.

Cem TURAN / İSTANBUL

## SÖĞÜT DERE SERÇE

Sevgili söğüt ağacı!  
Her zaman böyle rahat,  
Böyle sere serpe büyü.  
Gövdene

Balta, bıçkı dokunmasın,  
Bizi hep dinlendir gölgende,  
Dalların kurumasın!

İnce dere!

İşte hep böyle ak,  
Dupduru, şırlı şırlı.  
Hep böyle yosunların, balıkların olsun,  
Asitle, artıkla  
Suların bozulmasın!

Serçe!

Hep böyle özgürce öt,  
Sakin hain ellerden,  
Ötünde yeni ufuklar açılın,  
Uç uçabildiğin kadar,  
Kanatların kırılmasın.

M.Güner DEMİRAY/İSTANBUL

Çevremizi o kadar değiştirdik ki, şimdi bu yepyeni çevreye uyabilmek için kendimizi de değiştirmemiz gerekiyor.

N. Wiener

## MUHABİR VE TEMSİLCİLER TOPLANTISI



Bilim ve Teknik Klübü, Ankara'da bulunan muhabir, temsilci ve bazı üyeleriyle bir toplantı yaptı. 31 Mayıs Cuma günü TÜBİTAK/İskitler binasında yapılan toplantıya, dergi ve klüp yetkilileri ile Bilim ve Teknik Klübü'nün Ankara'daki okullarda bulunan çok sayıda muhabir, temsilci ve bazı üyeleri katıldı.

Dergi ve Klüp çalışmalarının nasıl daha verimli hale getirilebileceği konusunda fikir alışverişinde bulunulan toplantı, canlı ve verimli geçti. Toplantıda, Ankara dışındaki muhabir ve temsilcilerin de katılabileceği daha geniş ikinci toplantının tatil sezonu sonrası yapılabileceği konuşuldu.

## Y E N İ MÜHABİRLERİMİZ

### BİLİM VE TEKNİK KLÜBÜ

BACAN

AD: BİROL TELLİ  
BİYOĞRAF: BİLİM VE TEKNİK KLÜBÜ  
MÜHÜR: 1990  
FAHİRİ MÜHÜRÜLÜK KARTI

Bırol Telli (Anadolu Üniv.  
Sivil Havaçılık Meslek Y.O. Pilo-  
taaj Böl. I. Sınıf Öğr./ESKİŞEHİR

Kitapsız bir ev,  
ruhsuz bir vücut  
demektir.

Çiçero

## GEÇİCİ KOLEKSİYONLA HİZMET

Kütüphaneler Genel Müdürlü-  
ğü tarafından, her yıl Haziran-  
Eylül ayları arasında, Halk kütüp-

hanesi hizmetlerinden daha çok va-  
tandaşlarımızın yararlanması ve ül-  
kemize gelen yabancılara Türk Ta-  
rih ve Kültürü'nü tanıtmak amacı-  
yla gençlik kampı, Turban Tatil Kö-  
yü gibi yazın kalabalık kitlelerin  
bulunduğu yerlerde, geçici koleksi-  
yonla kütüphane hizmeti veril-  
mektedir.

Bu amaçla 1990 yılında Antala-  
ya, Bolu, İçel, Samsun, Çanakkale  
ve Muğla illerinde kamp ve yayla  
kütüphaneleri açılmıştır.

## ÖĞRENME ARZUSU

Bilim ve teknolojinin baş dön-  
dürücü bir hızla geliştiği çağı-  
mızda sosyal, ekonomik ve kültü-  
rel sorunlarla ilgili bilgiler arasın-  
da bilmediklerimiz, bildiklerimiz-  
den daha çoktur. Ama kendi işi-  
miz, mesleğimiz ile ilgili olduğu ka-  
dar genel kültür alanında birçok şey  
bilmemiz gerektiği de bir gerçektir.

Öğrenme imkânlarımız sanıldı-  
ğı kadar geniş değildir. Çeşitli en-  
geller öğrenme isteğimizi engelle-  
mektedir.

Onun için her şeyden önce ge-  
çimimizi sağlayacak meslek bilgi-  
mizi öğrenmeliyiz. Yapacağımız bir

yanlışlık, kusurlu bir davranış ha-  
yatımızı doğrudan etkileyebileceği  
için bu alandaki bilgilerimizi arttır-  
maya çalışmalıyız.

İnsanlar geçen zaman içinde sı-  
rasıyla, ateşi, yazıtı, yazdıklarını  
başkalarına aktarmayı yani iletişimi  
öğrenmiştir. Bunun başlıca sebe-  
bi meraktır, arzudur. Örneğin  
NEWTON yerçekimi kanununu,  
elmanın yere düşüşünü merak ede-  
rek bulmuştur. Bir başka örnekte  
ise ARŞİMET suyun kaldırma kuv-  
vetini hamamda yıkanırken taşın  
suyun üstünde nasıl kaldığını me-  
rak ederek bulmuştur. Her iki ör-  
nekte de insan kendi kendine sor-  
muştur; neden nasıl, niçin?

Bildiklerimizi sorarken mantık-  
lı düşünmeli, bildiklerimizi cevap-  
larken akılcı olmalıdır. Çağımızın  
Bilgi Çağı olduğunu unutmak yan-  
lış olur. Çağı her zaman yakalaya-  
biliriz. Yeter ki içimizde bir öğren-  
me, bir bilgili olma isteği uyansın.

Bilmediklerimizi bilenlere, bil-  
diklerimizi bilmeyenlere söyleme-  
dikçe insanlık olarak, toplum ola-  
rak, kişi olarak ilerleyemeyiz.

**Metin KILIÇ**  
**Buca Ticaret Lisesi/İZMİR**

## YENİ TEMSİLCİLERİMİZ VE ÜYELERİMİZ

**Temsilciler :** Mehmet İlkay Çiğ-  
dem / AFYON, B. Alpaslan  
İkiz / ANKARA, Ali Haydar Yıl-  
dırım / Ş. URFA, A. Mehmet  
Çakar / BOLU, Gülbey YOLCU/  
ANKARA.

**Üyeler :** Abdullatif İpekcı / İS-  
TANBUL, Faruk Özer / İSTAN-  
BUL, Funda Kurtuluş / ANKA-  
RA, Ali Uysal / KONYA, Fatih  
Koyuncu / İZMİR, Korkut Eze-  
roğlu / ADANA, Mete Gürol  
Uğur / G. ANTEP, Bekir Polat-  
top / KAYSERİ, Gökhan Gök-  
yar / KIRIKKALE, Çağatay Gü-  
ranı / İSTANBUL, Özgür Ça-  
ğan / ANKARA





## 1990-1991 LİSE ÖĞRENCİLERİ ARASI ARAŞTIRMA PROJELERİ YARIŞMASINDA DERECE ALAN ÖĞRENCİLER

### LİSE BİYOLOJİ

SIRA NO	PROJE KODU	ADI SOYADI OKULU	PROJENİN ADI	DERECESİ
1	LB-1	Yeşim Kurt Ankara Fen L.	Mogan Gölünde Zooplankton Biyomasi ve Kompozisyonundaki Mevsimsel Değişmeler	BİRİNCİLİK
2	LB-16	Mukadder Orhan İst. Özel Kültür L.	STZ (Streptozotocin) Verilerek Diabet Yapılmış Sıçanlarda NAD (Nikotin Amed Adenin Di Nükleotid)'in Etkisi	BİRİNCİLİK
3	LB-22	Ömer Arkan İst. Polis Koleji	Türk Populasyonunda HLA Gen Frekansı	İKİNCİLİK
4	LB-10	Atacan Cebi Özel Fatih Erk.Fen.L.	2.4.D'nin İnsan Kromozomları Üzerindeki Mutajonik Etkileri	ÜÇÜNCÜLÜK
5	LB-27	İbrahim Varol İzm.Özel Yamanlar L.	İzmir Yöresinin Polinizasyon Takviminin Belirlenmesi	TEŞVİK

### LİSE FİZİK

1	LF-4	Erhan Çubukcuoğlu İst.Saint Benoit Fransız L.	Trifaze Motorlar İçin Faz Kesilmesine Karşı Güvenlik	BİRİNCİLİK
2	LF-1	Özer Manzak Ankara Fen L.	Bilgisayar Yardımıyla Teleskop Kontrolü	İKİNCİLİK
3	LF-5	Talha Günışık İst.Özel Fatih Erk.L.	Ortam Renginin Reaksiyon Süresine Etkileri	ÜÇÜNCÜLÜK
4	LF-2	Kâzım Önder Yıldırım Gaziantep Fen L.	Bilgisayar Destekli Dijital Renk Analizi	DÖRDÜNCÜLÜK

### LİSE KİMYA

1	LK-23	Yavuz Tuncay Dereli İzm.Özel Yamanlar Fen L.	Fotografik Atıklardan Elde Edilen Ag S'un Yarı İletken Davranışı ve Diyot Yapımında Kullanılması	BİRİNCİLİK
2	LK-1	Okan Alper Ankara Fen L.	Birden Fazla Parçacıklı Sıvılar İçin Monte Carlo Simulasyonu	İKİNCİLİK
3	LK-9	Bülent Vahap Uysal İst.Özel Fatih Erk. Fen. L.	İstanbul Boğazının Midyelerinin Biyokimyasal ve Biyokolojik Özellikleri	ÜÇÜNCÜLÜK
4	LK-8	Erdiç Kaya İst. Özel Fatih Erk. Fen L.	Hamsi (Engraulis Engraecholus)'nin Biyokimyası ve Biyokolojisi	ÜÇÜNCÜLÜK
5	LK-35	Nahit Bektaş İzm. Özel Yamanlar L.	Asit Yağmurlarının Kültür Bitkileri Gelişimi Üzerindeki Etkilerinin Belirlenmesi	TEŞVİK
6	LK-24	Mustafa Büyükkercii İzm.Özel Yamanlar Fen L.	Pet Şişe Atıklarının Kullanılması ve Hammaddelerinin Geri Kazanılması	TEŞVİK

kömür, su ısıtmaya devam ediyor ve kazan patlayabiliyor. Benim projemde ise alarm sistemi uyarı rolü oynuyor ve faz kesilmesine karşı gerekli güvenliği alabiliyorsunuz. Bu sistem üç fazlı motorların hepsinde kullanılabilir.

— **Projen tamamen bitti mi?**

— Evet, projem tamamen bitti.

— **Projen için herhangi bir kuruluş başvurdu mu? Patent almayı düşünüyor musun?**

— Bu konuda TÜBİTAK'tan yardım istiyorum. Yalnızca özel bir firma 10 adet sipariş verdi. Ben de "Ben öğrenciyim, imalatçı değilim" dedim.

— **Bu çalışmanı piyasaya nasıl sürmeyi düşünüyorsun?**

— Eğer bir kuruluş üstlenirse, ancak o şekilde sürebilirim.

— **Projende sana kimler destek oldu?**

— Maddî ve manevî yalnızca ailemden destek gördüm. Projeyi kendim hazırladım.

— **Bu derece seni nasıl yönlendirecek?**

— Proje yapmaya ve çalışmalara devam edeceğim.

— **Hangi alanda çalışmayı düşünüyorsun?**

— Elektronik ve fizik dallarında (iç içe) çalışacağım.

— **Bundan sonrası için planın nedir?**

— En büyük hedefim şimdilik üniversiteye girmek, elektronik, fizik, makine müh. olabilir.

— **Ne gibi projelerin var?**

— Siyah-Beyaz TV'lerin katot tüplerinin belli parçalarını değiştirerek çok kanallı osiloskop haline getirmeyi düşünüyorum. Osiloskop elektrigin grafiğini çiziyor. Bunun fiyatı piyasada 20 milyon civarında. Bununla ilgili araştırmalarım devam ediyor.

— **Türkiye'nin bilimsel gelişmesini nasıl değerlendiriyorsun?**

— Bilimde en iyi yoktur. Bunun için daima iyi olmak için çalışmak zorundayız.

— **Dergimiz aracılığıyla genç arkadaşlarına neler söylemek istersin?**

— Belli bir bilgi düzeyine ulaşmak, bilimi sevmek ve gözlemci olmak zorundayız.

— **Seni tekrar tebrik ediyor ve başarılı çalışmalarının devamını bekliyoruz.**

— Teşekkür ederim.

— **Çalışmalarını nerede yaptın?**

— Araştırmamı fabrikada devam ettirdim.

— **Peki fabrika bu sistemi kullanıyor mu?**

— Henüz başlamadı.

— **Maliyeti ne kadar?**

— 20.000 TL.'nin altında.

— **Bu projeyi büyük bir fabrikadaki büyük bir motora da uygulayabilir misin?**

— Hiçbir değişiklik yapmadan uygulayabilirim.

— **Peki, fabrikaların başka bir güvenlik sistemleri yok mu?**

— Var, faz kesilme röleleri var. O sistem, sadece motoru kapatıyor. Alarm sistemi yok, maliyeti de 50.000 TL.'nin üstünde.

— **Onlar yeterli değil mi?**

— Kömürlü kaloriferlerde olduğu gibi, motor durduğu zaman